

Zadeva: 007-41/2016/2
Datum: 24. 5. 2016

Ministrstvo za notranje zadeve
Štefanova ulica 2
1000 Ljubljana
dpdvn.mnz@gov.si

Zadeva: Pripombe Informacijskega pooblaščenca k Predlogu Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (EVA 2016-1711-0028) – usklajevanje

Zveza: vaš dopis št. 007-25/2016/23 (14-02), z dne 18. 5. 2016

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je po elektronski pošti prejel vaš dopis, v katerem nam v mnenje pošiljate besedilo osnutka Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (v nadaljevanju osnutek). V skladu s svojimi pristojnostmi po 1. odst. 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07, uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZVOP-1) ter 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenca (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A, v nadaljevanju ZInfP) vam pošiljamo mnenje IP v zvezi z njim.

IP uvodoma ugotavlja, da vam je avgusta lani poslal svoje mnenje k prejšnjemu osnutku novele ZNDM-2 (EVA 2016-1711-0028). Aktualni osnutek pa se v ničemer ne dotika takratne materije, zlasti ne ureditve rabe **avtomatske prepoznave registrskih tablic** (ANPR) pri nadzoru državne meje oz. pri izvajanju izravnalnih ukrepov v notranjosti države. Glede na to, da ni dvoma, da se v določeni obliki uporaba predmetnih ukrepov načrtuje (podoben ukrep je namreč predlagan v aktualnem osnutku novele ZNPPol – ANPR za ugotavljanje pogojev za udeležbo vozil na avtocestah), IP opozarja, da ZNDM-2 po mnenju IP ne daje jasne pravne podlage za njihovo rabo (še najbližje 41. oz. 8. člen), zato opozarjamo, da bi bilo treba njihovo rabo za potrebe nadzora državne meje ustrezno zakonsko urediti, bodisi v tej bodisi v sledeči noveli zakona, ki ureja nadzor državne meje. IP ponovno poudarja tudi, da bi bilo glede na posledice takšnih ukrepov na zasebnosti nujno pred pripravo predloga pripraviti celovito oceno učinkov na varstvo osebnih podatkov (ang. Data Protection Impact Assessment – PIA). Takšne ocene učinkov predvideva tudi nov evropski okvir za varstvo osebnih podatkov, in sicer zlasti pri množičnem nadzoru javnih površin (glej čl. 35 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ter člen 27 Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ).

Upošteva je navedeno, podajamo komentar k aktualnemu osnutku.

k 1. členu (novi 4-7. odst. 8. člena ZNDM-2, omogočanje nadzora državne meje)

V obrazložitvi osnutka je sicer na več mestih navedeno, da spremenjeni ukrep po 8. členu ZNDM-2 zadeva zgolj (začasno in odplačno) nameščanje varovalnih ograj in drugih »tehničnih ovir« (op.p.) na obmejnih

zemljiščih v zasebni lasti¹. Vendar pa iz besedila celotnega člena - še zlasti iz obstoječega 1. odst., na katerega se sklicujejo novi odstavki - izhaja, da bo novi zakon dopuščal tudi nameščanje drugačnih »tehničnih in drugih sredstev« (op.p.). Dana dikcija, kot je predlagana, bi torej dovoljevala nameščanje vsakršnih tehničnih in drugih sredstev, ki so v uporabi v policiji, npr. foto in videokamer, senzorjev gibanja ali ANPR sistemov. To pa pomeni lahko tudi zbiranje in obdelavo osebnih podatkov oseb, ki so zaznane ob meji, naj jo prečkajo ali ne, in to ne zgolj neposredno na mejnih prehodih, ampak tudi na primernih mestih na (zasebnem ali javnem) obmejnem zemljišču, kjer bo policija takšno namestitev ugotovila kot potrebno. Tako široko zapisana dikcija bi lahko znatno razširila rabo tehničnih sredstev ob celotni državni meji in po oceni IP ni ustrezna.

V kolikor je namen osnutka zgolj zagotoviti možnost namestitve ograj in drugih tehničnih ovir na zasebna obmejna zemljišča, predlagamo, da se zadevni odstavki 1. člena osnutka tudi tako zapišejo. Zavoljo jasnosti bi bilo morda primerneje, da se jih v tem primeru loči od obstoječega 8. člena in premesti v 8.a člen (sledede člene pa se ustrezno preoznači). Na ta način bi bilo bolj jasno, da 8.a in sledeči členi dopuščajo zgolj nameščanje tehničnih ovir in ne tudi drugih sredstev.

V kolikor je namen zakonodajalca, dopustiti tudi nameščanje tehničnih in drugih sredstev na obmejna zemljišča, pa pojasnjujemo, da morajo biti ta sredstva ustrezno tipizirana², v kolikor pa zadevajo tudi obdelavo osebnih podatkov, pa mora za njih obstajati še posebna pravna podlaga, bodisi s tem osnutkom, bodisi v ZNPPol ali drugem zakonu.

Prav tako opozarjamo, kot že zgoraj glede ANPR, da bi bilo pred uzakonitvijo oz. začetkom rabe specifičnega sredstva (glede na to, da bi šlo lahko za hude posege v zasebnost posameznikov) treba izdelati celovito oceno učinkov na varstvo osebnih podatkov za posamezno tehnično sredstvo.

k 3. členu osnutka, ki uvaja evidenco nadomestil in služnosti v javno korist.

IP ugotavlja, da so nameni rabe evidence (1. odst. novega 43.a člena, spremljanje, kje, kdaj in katera sredstva za nadzor državne meje so postavljena, ter izplačevanje nadomestila za rabo zadevnih zemljišč), ter upravičenci do podatkov v teh evidencah (2. odst. 43.a člena, MNZ-Policija oz. upravne enote, ki so pristojne za obmejna območja) z zakonom določeni.

IP pa ocenjuje, da bi za dosego namena zbiranja in obdelave osebnih podatkov v evidenci, zadoščalo zbiranje: osebnega imena, EMŠO, naslova stalnega in začasnega prebivališča ter številke osebnega računa lastnika, imetnika druge stvarne pravice oz. najemnika oz. zakupnika zadevnega obmejnega zemljišča (3. oz. 4. al. 1. odst. 43. a člena). IP ne vidi potrebe, da bi se v nevedeni evidenci nadomestil in služnosti v javno korist iz CRP (2. al. 3. odst. 43.a člena) pridobivala tudi **davčna številka fizičnih oseb**. Davčna številka fizičnih oseb se namreč, kot določa predlog zakona, ne zbira v evidenci nadomestil, zato ni podlage za njeno rabo za uparjanje podatkov s tistimi v drugih evidencah. Obenem že zgolj EMŠO (vključno z EMŠO, dodeljenim tujcu), povsem zadostuje za povezovanje evidence nadomestil z drugimi evidencami.

¹ Npr. v uvodni obrazložitvi: »Skladno s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir. Gre za nujen in začasen ukrep, ki je potreben tako za zaščito državljanov in njihovega premoženja kot tudi za zaščito migrantov, s ciljem preprečevanja razpršenega prehajanja meje oz. usmerjanje prehoda na vstopne točke, kjer so vzpostavljeni pogoji za sprejem in obravnavo. [...] Začasne tehnične ovire so postavljene v dolžini okoli 160 km, na približno 20.000 parcelah, ki so v lasti okoli 2.000 lastnikov. [...] Postavitve tehničnih ovir obenem pomeni skrajni ukrep, ki je potreben zaradi višje sile.«

² kot priloga k Pravilniku o o sistemizaciji in tipizaciji materialno tehničnih sredstev in opreme, http://www.policija.si/images/stories/zakonodaja/ijz/pdf/akti/pravilnik_sistemizacija_opreme05.pdf

IP prav tako ne vidi potrebe za pridobivanje in obdelavo podatka o **datumu rojstva oz. smrti** iz CRP (prav tako 2. al. 3. odst. 43.a člena). V kolikor ta potreba obstaja, npr. za upravne enote za lažjo obravnavo tovrstnih zadev, naj se to v obrazložitvi ustrezno pojasni in se podatek tudi vključi v ustrezen odstavek predloga zakona, ki določa nabor osebnih podatkov, ki se jih zbira v evidenci.

IP predlaga črtanje 2. odst. predlaganega 43.b člena (ravnanje s podatki), ker ni potreben. ZVOP-1 v 19. členu sicer določa, da se posameznika v primeru, da se osebni podatki ne pridobivajo neposredno od njega, obvesti o tem, vendar v 5. odst. določa izjemo za primere, *»če je z zakonom izrecno določen vpis ali posredovanje osebnih podatkov«*. Navedeni primer pridobivanja podatkov o lastniku ali drugačnemu imetniku obmejnega zemljišča je prav takšen primer, zato je posebna zakonska določba o tem, da takšne osebe ni treba obveščati o tem, da so bili njegovi podatki pridobljeni iz druge zbirke osebnih podatkov, ni potrebna. Navedeno pa seveda ne izključuje siceršnjih zakonskih obveznosti upravljavca glede beleženja revizijske sledi o takšnih vpogledih in drugih vidikov zavarovanja osebnih podatkov, kot tudi ne glede izvajanja pravic posameznika, npr. v zvezi s seznanitvijo z lastnimi osebnimi podatki, v pripadajočih evidencah.

K Uredbi o metodologiji za določitev višine nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišč zaradi izvajanja nalog nadzora državne meje IP nima pripomb.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
Informacijska pooblaščenka

Pripravili:

- Igor Kolar, informatik IP, Alenka Jerše, namestnica informacijske pooblaščenke, Andrej Tomšič, namestnik informacijske pooblaščenke